

Riigikohus
Lossi 17, 50093 Tartu
kantselei@riigikohus.ee

Dokumendi allkirjastamise kuupäeval

Haldusasi nr 3-24-2130

Kaebaja I:	Mittetulundusühing Koovi Külaselts registrikood 80631967 aadress Saare maakond, Saaremaa vald, Koovi küla, Vähiku-Tooma, 93314
Kaebaja I esindaja:	Tuulikki Laesson juhatuse liige
Kaebaja II:	Mittetulundusühing Elurikkuse Kaitse registrikood 80631772 aadress Saare maakond, Saaremaa vald, Koovi küla, Mudapõllu, 93314
Kaebaja II esindaja:	Tuulikki Laesson juhatuse liige
Kaebaja III:	Mittetulundusühing Saare Rannarahva Selts registrikood 80619618 Saare maakond, Saaremaa vald, Salme alevik, Sõrve mnt 32, 93201
Kaebaja III esindaja:	Leo Filippov juhatuse liige
Kaebaja IV:	OÜ Jänese Aiad registrikood 12799669 Saare maakond, Saaremaa vald, Koovi küla, Jänese, 93314
Kaebaja IV esindaja:	Neeme Nõmme juhatuse liige
Kaebaja V:	Monika Laesson isikukood 43409030327 elukoht Mudapõllu, Koovi küla, Saaremaa vald, Saare maakond
Kaebaja VI:	Tuulikki Laesson isikukood 46903190280 elukoht Mudapõllu, Koovi küla, Saaremaa vald, Saare maakond tuulikki@laesson.ee

Vastustaja:

Kliimaministeerium

aadress Suur-Ameerika 1, 10122 Tallinn

info@kliimaministeerium.ee

MÄÄRUSKAEBUS TALLINNA RINGKONNAKOHTU 01.10.2024.a MÄÄRUSELE

1. Asjaolud ja senine menetlus

1.1. Mittetulundusühingud Koovi Külaselts (kaebaja I), Elurikkuse Kaitse (kaebaja II) ja Saare Rannarahva Selts (kaebaja III) ning osahing Jänese Aiad (kaebaja IV) ja Monika Laesson (kaebaja V) ning Tuulikki Laesson (kaebaja VI, *edaspidi kõik ka ühiselt kui „kaebajad“*) esitasid 19.07.2024.a Tallinna Halduskohtule kaebuse, millega palusid:

- tühistada Kliimaministeeriumi (*edaspidi „vastustaja“*) 10.06.2024.a kirjas nr 7-12/24/781-11 fikseeritud otsuse „Saare Wind Energy meretuulepargi keskkonnamõju hindamise aruande heakskiitmine“ või alternatiivselt tuvastada vastustaja 10.06.2024.a kirja õigusvastasus;
- keelata väljastada Kliimaministeeriumi poolt 10.06.2024.a heakskiidetud Saare Wind Energy meretuulepargi keskkonnamõju hindamise aruande alusel Vabariigi Valitsuse 28.05.2020.a korraldusega nr 183 „Hoonestusloa menetluse ja keskkonnamõju hindamise algatamine“ algatatud hoonestusluba.

1.2. Tallinna Halduskohus tagastas oma 23.07.2024.a määrusega kaebuse. Kaebajad esitasid määruskaebuse Tallinna Ringkonnakohtule. Tallinna Ringkonnakohtu 01.10.2024.a määrusega jäeti määruskaebus rahuldamata ning Tallinna Halduskohtu määrus muutmata.

1.3. Kaebajad on seisukohal, et ringkonnakohus on määruskaebuse rahuldamata jätmisel oluliselt rikkunud menetlusõiguse norme ning kohaldanud ebaõigesti materiaalõigust. Ringkonnakohus on jätnud arvestamata olulised erandlikud asjaolud, mis on iseloomulikud just meretuuleparkide hoonestusloa menetlustele.

2. Määruskaebuse õiguslikud seisukohad

2.1. Kohtupraktikas on selgitatud, et menetlustoimingu peale võib ilma haldusakti või lõpliku toimingu vaidlustamiseta esitada kaebuse, kui see rikub kaebaja mittemenetluslikke õigusi, sõltumata haldusaktist või lõplikust toimingust, või kui menetlustoimingu õigusvastasus tingiks vältimatult kaebaja õigusi rikkuva haldusakti andmise või lõpliku toimingu tegemise (HKMS § 45 lg 3). Viimati nimetatud alternatiiv hõlmab juhtumid, kus menetluses on tehtud sedavõrd oluline ja ilmne viga, et juba menetluse käigus saab jõuda järeldusele, et lõplik haldusakt ei saa olla materiaalses mõttes õiguspärane (nt Riigikohtu 17.11.2011 määrus nr 3-3-1-64-11, p 9). Kaebajate hinnangul on praegusel juhul vastustaja poolt meretuulepargi KMH aruannet heakskiites tehtud oluline ja ilmne viga, millest juba üksinda tulenevalt ei saa menetluse lõpptulemus - hoonestusloa andmine - olla õiguspärane.

2.2. Lisaks on Riigikohus oma 11.10.2023.a otsuses nr 3-20-771 (p 43) selgitanud, et KMH aruanne peab olema asjakohane ja piisav konkreetse loa andmiseks. Praegusel juhul

ei ole KMH aruanne nendele kriteeriumitele vastav, kuna see ei ole piisav ega asjakohane Vabariigi Valitsuse 22.02.2024.a korraldusega nr 50 hoonestusloa taotluse laiendatud ala suhtes. Nimelt on üheselt tuvastatav, et KMH programm - mis kiideti Keskkonnaministeeriumi poolt heaks 18.10.2021.a ehk 2,5 aastat varem kui Vabariigi Valitsus muutis (laiendas) oluliselt korraldusega nr 50 hoonestusloa taotluse ala - ei võtnud ega saanudki võtta arvesse laiendatavat ala. KMH aruande aluseks olnud uuringud olid kõik juba enne hoonestusloa ala laiendamist läbi viidud ning sisuliselt oli ka KMH aruanne oma lõppjäreldestega juba valminud. Seega laiendati hoonestusloa taotluse ala pärast seda, kui KMH programmi järgsed uuringud olid juba läbi viidud, kuid need ei hõlmanud seda ala, mille osas Vabariigi Valitsuse korraldusega nr 50 hoonestusloa taotluse ala laiendati.

- 2.3. Kaebajad ning avalikkus on jäetud ilma laiendatud hoonestusloa taotluse ala suhtes läbiviidava KMH menetluses ärakuulamisõigusest. KMH koostamisel on äärmiselt oluline KMH programmiga kindlaks määratud uuringute teostamise vajadus. Olukorras, kus KMH programmi koostamise ajahetkel ei olnud tuulepargi laienemine täiendavale alale teada, ei saanud avalikkus, sh kaebajad ka selles osas oma seisukohti väljendada. Samuti ei saanud KMH koostamise ning uuringute teostamise käigus arvestada laiendatava hoonestusloa taotluse alaga, sest ala laiendamine toimus alles pärast KMH aruande sisulist valmimist ning pärast kõikide uuringute ning ka KMH aruande avaliku väljapaneku toimumist.
- 2.4. Alama astme kohtud on jätnud arvestamata, et vastustaja poolt toimunud KMH aruande heakskiitmine on õigusvastane ainuüksi põhjusel, et Vabariigi Valitsusel oli kohustus korralduse nr 50 andmise järel (millega laiendati hoonestusloa taotluse ala) ka uuendada juba läbiviidud KMH menetlust selle täiendava ala osas, kuhu korraldusega nr 50 lubati Saare Wind Energy OÜ-l laiendada. Seda aga tehtud ei ole ning KMH-s ei ole täiendavale alale laienemist üleüldse hinnatud. Juba läbiviidud KMH programm võttis aluseks esmase hoonestusloa taotluse, kus nähti ette **kuni 180 meetri kõrgused tuulikud**. Korraldusega nr 50 on aga nähtud ette **kuni 310 meetri kõrgused tuulikud**. On ilmselge, et kui KMH programmi koostamise ajal ei olnud teada kavatsust rajada kuni 310 meetri kõrgused tuulikud ega ka täiendava ala vajadusest, siis ei saanud KMH koostamise raames ja KMH läbiviimisel teostatud uuringute raames nende asjaoludega ka arvestada. Seega on KMH aruande aluseks olevad uuringud ning ka KMH aruande lõppjäreldest koostatud teadmised, et hoonestusloa taotluse ala hiljem laiendatakse ning et tuulikute kõrgus on kavandatud 180m asemel kuni 310 meetrit.
- 2.5. Kaebajad peavad vajalikuks siinkohal ka rõhutada, et juhul kui asuda seisukohale, et Vabariigi Valitsusel ongi hiljem õigus hoonestusloa taotluse ala arendaja ärihuvisid ja soove arvestades omaalgatuslikult muuta - millega kaebajad ei nõustu - siis oleks arendajal võimalik hõlpsasti vältida KMH läbiviimisele eelnevas KMH programmi menetluses tegelike vajaduste esitamist ning teadlikult luua mulje n.ö keskkonnale ilmselgelt soodsama ja vähem kahjustava arendustegevuse kavandamisest ning seejärel kui kõik uuringud on läbi viidud, siis suurendada loataotluse järgset ala

ning ka loataotluse esemeks olevate tuulikute kõrgust koguni 72%(!) võrra . See ei saa olla seaduse regulatsiooni eesmärgiks.

2.6. Kaebajad möönavad, et üldreeglina tulebki nõustuda ringkonnakohtu 01.10.2024.a määruse punktis 11 tooduga, mille kohaselt ei ole menetlustoimingute vaidlustamine halduskohtus üldjuhul võimalik. Ringkonnakohus on samuti õigesti toonud välja, et menetlustoimingu õigusvastatus tingib vältimatult kaebaja õigusi rikkuva haldusakti andmise tulevikus juhul, kui haldusorgan on teinud olulise ja ilmse menetlusvea, mis muudab menetluses antava haldusakti sisuliselt õigusvastaseks. Ringkonnakohtu põhjendused, justkui oleks võimalik vastustajal KMH aruannet edasises menetluses täiendada ei ole õiged ega põhjendatud. Uuringud, mis KMH raames läbi viiakse, määratakse kindlaks KMH programmiga. KMH programmi koostamise ajal ei olnud ega saanudki olla teada eeldus, et ala soovitakse arendaja poolt tegelikkuses laiendada ning tuulikute kõrgust 72% võrra suurendada. Pärast KMH aruande heakskiitmist ei ole enam võimalik viia KMH raames läbi uusi uuringuid ning selgelt põhjendamatu on ka ringkonnakohtu eeldus, nagu oleks kaebajatel võimalik sellele vastustaja tähelepanu juhtida edasises menetluses ning vastustaja seejärel justkui „avab uuesti“ KMH menetluse.

Veelgi enam - TTJA on 24.09.2024.a edastanud menetluse kaasatud isikutele hoonestusloa andmise otsuse eelnõu. Seega on ilmselge, et mingeid täiendavaid uuringuid ega KMH aruande parandamist või täpsustamist käesolevas menetluses enam ei toimu.

2.7. Ringkonnakohus on lisaks jätnud käsitlemata kaebajate etteheited KMH aruande sisulise poole puuduste osas. Kaebajad on välja toonud, et näiteks mõistet „kaadamine“ ei ole avalikustamisele läinud KMH aruandes mitte ühtegi korda käsitletud. Seega ei saanud ega pidanudki saama avalikkus, sh kaebajad aru, et KMH aruanne hõlmab ka kaadamisega seotud protsesse ja keskkonnamõjusid. Vastustajale lõplikuks heakskiitmiseks esitatud KMH aruanne sisaldab aga mõistet „kaadamine“ tervenisti 36(!) korda. Kaebajad selgitavad, et kaadamise mõiste hõlmab endas igasugust tahtlikku jäätmete või muude ainete või asjade laevalt, õhusõidukilt, platvormilt või muult mererajatiselt merre heitmist või merepõhja matmist. Teisisõnu on kaadamiseks praegusel juhul kõikide tuulikute aluste alt äravõetava pinnase kuhjamine merre. Kaebajad rõhutavad, et kaadamine kui protsess on äärmiselt suure ja tundliku keskkonnamõjuga tegevus, mida tõendab ainuüksi asjaolu, et Tallinna Tehnikaülikooli Mereinstituudi poolt on 2015.a koostatud juhend, kuidas ja mida tuleb kaadamisega seotud keskkonnamõju puhul arvesse võtta. Vastav juhend on kõigile kättesaadav ka Kliimaministeeriumi koduleheküljel - <https://kliimaministeerium.ee/media/9573/download>. Vaatamata sellele, et kaadamisel on mereelustikule ja -taimestikule äärmiselt suur keskkonnamõju, ei kajasta KMH aruanne ühtegi uuringut kaadamisega seonduvalt. Veelgi enam - arendaja on pidanud kaadamisega seonduvalt võimalikuks kõigest „parandada KMH aruande sõnastust läbivalt“ ehk mingeid uuringuid kaadamise mõjust ei ole KMH raames läbi viidud ega ei kavatseta ka tulevikus viia. KMH aruande sõnastus, mida parandati, näeb üldsõnaliselt ette, et „kaadamisel tuleb eelistada ja kasutada

alasiid, kus kaadamine ei too kaasa märkimisväärset keskkonnamõju“. Tegemist on sedavõrd pealiskaudse käsitlusega kaadamisest, et sellise käsitluse piisavusega nõustumise korral muutuks KMH koostamine kui protsess tervikuna oma olemuselt täielikult sisutihjaks - samamoodi võiks ühe lausega kajastada, et „meretuuleparkide ehitamisel tuleb eelistada neid alasid, kus see ei too kaasa märkimisväärset keskkonnamõju“. KMH aruanne peab kajastama kõiki keskkonna seisukohast olulisi uuringuid ja kirjeldusi (RKHKo nr 3-20-771), kuid praegusel juhul on selgunud, et heakskiidetud KMH aruanne on sedavõrd oluliste puudustega, et selle heakskiitmine sellisel kujul ei saanud olla kuidagi õiguspärase ja toob juba iseenesest kaasa olukorra, kus sedavõrd suurte puudustega KMH aruande alusel ei ole võimalik õigusvastaselt väljastada hoonestusluba.

Samuti ei ole võimalik edasises menetluses neid puudusi kõrvaldada, nagu ringkonnakohus on põhjendamatult eeldanud. Kaebajad rõhutavad, et TTJA on 24.09.2024.a saatnud kooskõlastamiseks hoonestusloa andmise eelnõu, millele ootab arvamusi hiljemalt 15.10.2024. Seega on ilmselge, et hoonestusloa väljastamise aluseks võetakse sellisel kujul koostatud KMH aruanne ning midagi täiendama ega muutma KMH aruandes ei hakata.

2.8. Kaebajate hinnangul on praegusel juhul seega tegemist erandiga, mille võimalikkust on teatud juhtudel möönnud ka Riigikohus (nt lahendis nr 3-3-1-64-11, p 11). Lisaks on KMH aruande roll ja olulisus meretuuleparkide hoonestuslubade menetluses erinev nn tavapärase planeeringu raames koostatavast KMH menetlusest. Seda kinnitab ka Riigikogu poolt 28.05.2024.a vastuvõetud seaduseelnõu 308 „Ehitusseadustiku ja teiste seaduste muutmise seadus (taastuenergia kasutuselevõtu kiirendamine)“.¹

2.9. Viidatud eelnõu seletuskirja kohaselt oli eelnõu kehtestamise eesmärgiks muuhulgas ka tagada kogukondadele ja teistele osalistele seaduse muudatuse välja töötamise protsessides kaasärääkimise võimalus ja teha muudatused selliselt, et need kiirendaksid nii menetluses olevate kui ka uute taotluste menetlemist. Lisaks on eelnõu seletuskirjas² eraldi rõhutatud, et keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses (KeHJS) KMH-d puudutavate muudatuste eesmärk on (i) tõhustada ja kiirendada projektide, sh taastuenergia projektide KMH menetlust ning (ii) koondada KMH toimingud vähematesse menetlusetappidesse, kasutades kõigi menetlusosaliste aega ja raha tõhusamalt ja otstarbekamalt.

Seletuskirja kohaselt peavad kehtiva õiguse järgi kõik arendajad, kes merel teevad vee-erikasutusõigusega seotud tegevusi, selleks taotlema veeloa. Vajaduse korral tuleb veeloa taotlemisel planeeritava tegevuse kohta läbi viia ka keskkonnamõjude hindamine. Selleks, et ka edaspidi kõik arendajad oleks võrdselt koheldud ja ka samuti keskkonnakaitselised huvid oleks tagatud, on veeloa ese integreeritud eelnõu

---

¹ <https://www.riigikogu.ee/tegevus/eelnoud/eelnou/df31e5d-f2b7-40a9-b5ad-0cf9aea5d078/ehitusseadustiku-ja-teiste-seaduste-muutmise-seadus-taastuenergia-kasutuselevotu-kiirendamine/>

² <https://www.riigikogu.ee/download/60776d53-1044-4fda-945f-9677cbe6dd7d>

kehtestamise tulemusena hoonestusloasse. Hoonestusloa menetluse käigus keskkonnamõju hindamise läbiviimine üksi ei taga seda eesmärki. Pädeva asutuse poolt hoonestusloaga vee-erikasutusõiguse andmine ja vee-erikasutuseks tingimuste seadmine kinnitab KMH käigus välja pakutud lahenduse ja annab ka arendajale keskkonnakaitselised kohustused.

Eelnõuga kehtestati EHS § 113⁴ lõige 3¹, mille kohta on eelnõu seletuskirjas välja toodud, et *KMH menetluses tehtavad uuringud on seni olnud üldisemad ja nende tegemisel ei pea lähtuma VeeSi sätetatud nõuetest. KMH puhul ei ole sätetatud, millistele nõuetele peavad vastama juba kogutud andmed. Seetõttu on eelnõusse lisatud viide VeeSi veeuuringute ja seireandmete sätetele. Viidatud nõuetest tuleb meretuulepargi hoonestusloa menetluses tehtava KMH raames veeuuringuid läbi viies lähtuda. Loamenetluse eesmärk on maandada kõik keskkonnaohud ja vähendada keskkonnariske. VeeSi nõuete kohaldamine on vajalik, et maandada negatiivset keskkonnamõju, et andmed oleksid kogutud täpselt ja töömahukas ning kulukas meretuulepargi hoonestusluba oleks antud õigeid andmeid arvestades.*

2.10. Kaebajad rõhutavad, et vaidlusaluse KMH raames ei ole selliseid uuringuid üleüldse läbi viidud. Samas on arendaja sooviks kahtlemata vaidlusaluse KMH alusel taotleda hoonestusluba - mis annaks uue regulatsiooni kohaselt koheselt õiguse alustada tuulikute merre rajamist - nii, et mingeid täiendavaid uuringuid arendaja läbi viia ei kavatse. Kuivõrd on vastustaja KMH aruande heaks kiitnud ning samuti saatnud arvamuse avaldamiseks hoonestusloa andmise eelnõu, siis puudub edasiste menetluste käigus õigus täiendavaid uuringuid nõuda, vaid hoonestusluba väljastatakse ebaõige KMH aruande alusel.

2.11. EHSRS § 25⁴ lõige 1 p 2 seab selle üheks eelduseks ka asjaolu, et KMH aruandes oleks hinnatud või hinnatakse ka kavandatava ehitise ja vee erikasutuse mõju. Kaebajad rõhutavad, et praegusel juhul selliseid mõjusid hinnatud ei ole. Juhul kui eitada kaebajate kaebeõigust KMH aruande heakskiitmise osas ning asuda seisukohale, et kaebajatel on kaebeõigus üksnes lõppakti (ehk hoonestusloa) suhtes, siis on tulemuseks olukord, kus arendajal on võimalik õigusvastaselt koostatud KMH aruande tulemusena saavutada kiiremini ja vähesema uuringute teostamise läbi talle soodne olukord ehk hoonestusloa andmine.

2.12. Kaebajate hinnangul tuleb muutunud seadusandluse tõttu meretuuleparkide rajamise võimalikkust käsitletava KMH aruande nõuetele vastavuse hindamise ning ka KMH aruande heakskiitmisega seonduva kaebeõiguse osas arvestada KMH aruande olulisust lõpliku hoonestusloa väljastamise seisukohast. Teisisõnu on muutunud seadusandluse tulemusena KMH aruanne ainus keskkonnamõjusid põhjalikult analüüsiv dokumentide ja lõppjäreldeste kogum, mille alusel tuleb pädeval asutusel otsustada, kas hoonestusloa väljastamine on võimalik. Seetõttu on meretuuleparkidega seonduvalt KMH menetlusel, selle tulemusena koostataval aruandel ja kogu protsessi nõuetele vastavusel erilisem osakaal ja tähtsus võrreldes näiteks detailplaneeringu raames läbiviidava KMH menetlusega. Eeltoodut silmas

pidades tuleb kaebajate hinnangul jaatada ka kaebeõigust meretuuleparkide menetluses KMH aruande heakskiitmise osas.

- 2.13. Samuti on oluline rõhutada, et praegusel hetkel on käimas ka ELWINDI Eesti-Läti meretuulepargi KMH programmi avalik väljapanek. Antud meretuulepark on kavandatud vahetult Saare Wind Energy poolt arendatava meretuulepargi kõrvale. ELWINDI meretuulepargi KMH programmi raames on muuhulgas välja toodud, et **SWE hoonestusloa alal kavandatava meretuulepargi KMH aruanne on Kliimaministeeriumi heakskiidetud 10.06.2024 otsusega nr 7-12/24/781-11. SWE kavandatava tuulepargiga arvestatakse kumulatiivsete mõjude hindamisel**

Lisaks on ELWINDI KMH programmis³ välja toodud järgnev: „Kavandatav ELWIND meretuulepargi ala asub Eesti mereala planeeringu järgse tuuleenergeetika arendusalal nr 2. Samas piirkonnas on hoonestusloa ja KMH protsess sh uuringud läbi viidud ELWIND alast põhja jääval SWE kavandataval meretuulepargi ja selle ühenduskaabli alal. Tuuleenergeetika arendusalale nr 2 on esitatud hoonestusloa taotlusi ka teistele osadele erinevate arendajate poolt, kuid hoonestusloa protsesse ei ole neile käesoleva KMH programmi koostamise ajal veel algatatud. Seega, kumulatiivsete mõjude hindamisel saab hinnata koosmõju vaid SWE meretuulepargi ja kaablikoridori alal kavandatava tegevusega.“

Seega on õiged kaebajate poolt kaebuses esitatud seisukohad, et vaidlusalusele KMH aruandele - mis on selgelt koostatud ebaõigete lähteandmete alusel ning mille raames läbiviidud uuringud ei võta arvesse hoonestusloa ala laiendamist ning tuulikute suurenemist 72% võrra - tuginetakse ka hiljem läbiviidavates meretuuleparkide KMH menetlustes ning seega mõjutab esimesena valminud KMH aruande õigusvastasus otseselt ka kõikide teiste alade kohta valmivaid KMH aruandeid. Tallinna Ringkonnakohus on vaidlusaluse määruse punktis 12 toonud esile, nagu saaksid kaebajad teistes menetlustes tugineda praeguses menetluses esile toodud puudujääkidele, kuid ringkonnakohus jätab arvestamata, et selline lähenemine kohustab kaebajaid igal juhul aktiivselt osalema ning vajadusel ka vaidlustama teiste meretuuleparkidega seotud KMH aruandeid ja hoonestuslubasid, mis aga on kaebajate jaoks äärmiselt suur aja- ja finantsressursside kulu. Avalik võim peab haldusmenetlusi, eriti meretuuleparkide hoonestuslubade kui olulist keskkonnamõju omavate menetluste läbiviimisel järgima hea halduse põhimõtteid ning vältima sellise olukorra tekkimist, kus kiidetakse heaks KMH aruandeid, mis on selgelt õigusvastased.

- 2.14. Kõike eeltoodut arvestades on kaebajate hinnangul alama astme kohtud kaebuse ebaõigesti tagastanud. Kaebajad jäävad kõigi oma kaebuses esitatud seisukohtade juurde, sh esitatud seisukohtade juurde, miks ja kuidas rikub vastustaja poolt KMH aruande heakskiitmine kaebajate õigusi. Käesoleval juhul on vaidlusaluse KMH menetluse raames tehtud sedavõrd oluline ja ilmne viga, et juba praegusel hetkel saab jõuda järeldusele, et lõplik haldusakt ehk hoonestusluba ei

³ Internetis kättesaadav: https://ttja.ee/sites/default/files/documents/2024-08/2024-07-11_ELWIND_meretuulepargi_KMHP_avalikustamisele_2.pdf

saa olla materiaalses mõttes õiguspärane, mistõttu on halduskohus ebaõigesti eitanud kaebajate kaebeõiguse olemasolu.

3. Taotlused

3.1. Tühistada Tallinna Ringkonnakohtu 01.10.2024.a määrus ning Tallinna Halduskohtu 23.07.2024.a määruse resolutsiooni punkt 1 ja saata kaebus menetluse võtmise üle uuesti otsustamiseks samale halduskohtule.

3.2. Jätta määruskaebusega seotud menetluskulud vastustaja kanda.

Lugupidamisega

Monika Laesson .....
(allkiri ja kuupäev)

/allkirjastatud digitaalselt/
Tuulikki Laesson

/allkirjastatud digitaalselt/
Neeme Nõmme

/allkirjastatud digitaalselt/
Vahur Kraft